

LWOWSKIE WIADOMOŚCI PARAFJALNE

TYGODNIK POŚWIĘCONY ŻYCIU RELIGIJNEMU M. LWOWA

Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ul. Ormiańska 13. Nr. tel. 24.61. — Godziny urzędowe administracji codziennie od 8—16 z wyjątkiem niedziel i świąt. — Godziny urzędowe redakcji codziennie od 16—18 z wyjątkiem niedziel i świąt.

Prenumerata roczna z dostawą do domu wnosi 8 zł., kwartalna 2 zł., bez dostawy do domu rocznie 5 zł., kwartalnie 1.30 zł. Cena numeru pojedynczego 10 gr. — Konto czekowe Nr. 151.169 (Biblioteka Religijna). Prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy parafjalne o. łac. we Lwowie, gdzie też można numery odbierać.

Niech każdy katolik będzie na rekolekcjach w czasie Wielkiego Postu.

DZIWNE DWA GŁOSY.

Nie możemy, nie chcemy i w rzeczywistości nie zajmujemy się polityką. Nie mamy naturalnie za złe ludziom, którzy się nią zajmują. Ale polityka musi pozostać na swoim terenie, terenie sobie właściwym i nie wolno jej wchodzić na tereny obce, jak religja, miłosierdzie i t. d.

Dwa głosy upoważniają nas do stwierdzenia pewnych niewłaściwości pod tym względem. A stwierdzić je chcemy dlatego, byśmy jako katolicy nie mieszała Kościoła w te sprawy w sposób nieodpowiedni, byśmy w walce, jaka się obecnie toczy w Polsce, zachowali należyta miarę, taką miarę, jaka przystoi prawdziwym wyznawcom Chrystusa. Zresztą walka ta, oceniana według tonu prasy obu obozów, nie bardzo jest rycerska. Toczy się raczej na miotły i to nie wprost przyniesione ze sklepu lecz mocno już zużyte go różnych celów, a nie na miecze. Trudno w takiej walce występować z krzyżem, a jeszcze trudniej z krzyżem procesjonalnym.

Jakież to dwa głosy uprawniają do takich rozważań?

W pewnych pismach rządowych ukazały się zarzuty, że biskupi dlatego nie urządzili nabożeństw na intencję Rosji 19 marca, jak to stało się w Rzymie, by nie uświetnić uroczystości imieninowych marszałka Piłsudskiego. Posunięto się nawet do twierdzenia, że Kościół w Polsce przestał być katolickim,

a stał się endeckim. Drażliwość bardzo daleko posunięta. Najpierw Ojciec św. nie wyznaczał żadnego dnia na podobne nabożeństwa poza Rzymem. Zachęcał tylko, by urządzić je wszędzie. Nie tylko z tego powodu, ale poprzednio z wielu innych jak np. jubileuszu Papieża zarządzali biskupi nabożeństwa nie na dzień powszedni, lecz na niedzielę, by większa liczba wiernych mogła być na nich, Zresztą jakby wyglądało, gdyby w dniu imienin marszałka Piłsudskiego odbywały się po kościołach nabożeństwa pokutne — bo takim było nabożeństwo na intencję Rosji — w czasie których śpiewanoby suplikacje, a więc „Święty Boże, Święty mój, zmiłuj się nad nami“. I przedstawiciel rządu, omawiający tę sprawę z władzą duchowną, był z wyboru niedzieli zadowolony, że dzień 19 marca był w Kościołach wolny od nabożeństwa pokutnego. Chociaż, zaznaczamy, nie takie względy kierowały biskupami.

Z innego powodu spotkał biskupów zarzut z okazji imienin marszałka Piłsudskiego. Oto katolicka „Polonia“, organ Korfantego robi biskupom zarzut, że pozwalają na nabożeństwa na intencję Piłsudskiego, który ma być niekatolikiem. Słusznie zwrócono „Polonii“ uwagę, że jako pismo katolickie powinno wiedzieć, że do niego nie zależy pouczanie biskupów, a po drugie, że nie po-

winno rozsiewać kłamliwych wieści, ubliżających cześci bliźniego, bo jest nie prawdą, by Piłsudski nie był katolikiem.

Dziwne dwa głosy. Nie rozwodzimy się nad ujemnymi skutkami tej jałowej walki dla państwa, nie tu miejsce po temu. Ale powiedzieć musimy: nie wolno do zacierzwionej, pieniaczkiej kłótni wciągać katolicyzmu i duchowieństwa.

Manifestacyjne zebranie w Poznaniu przeciwko prześladowaniu chrześcijan przez bolszewizm.

W niedzielę, dnia 16 b. m. odbyła się w Poznaniu, w auli uniwersytetu, z ramienia zarządu gł. Ligi Katolickiej archidiecezji Gnieźno-Poznań, olbrzymia manifestacja przeciwko prześladowaniu chrześcijan przez bolszewizm. Zebranie zagał JEm. Ks. Kardynał Prymas August Hlond. Referat n. t. „Drogi propagandy wywrotowej“ wygłosił prof. Klemens Jędrzejewski z Płocka.

Sala wypełniona była publicznością wszystkich stanów z duchowieństwem i przedstawicielami wszystkich władz na czele.

Manifestacja zakończyła się uchwaleniem poniższych rezolucyj, które zostały przesłane na ręce JE. Ks. Nuncjusza Fr. Marmagiego i prezesa rady ministrów, prof. Bartla:

„1. Zgromadzeni na zebraniu manifestacyjnym dn. 16 marca 1930 r., które się odbyło pod protektorem JEm. Ks. Kardynała-Prymasa Augusta Hlonda, prosimy Waszą Ekscełencję o złożenie Namiestnikowi Chrystusa Pana, Jego Świątobliwości Ojcu św. Piusowi XI, naszej koronnej podziękii za wzięcie w obronę prześladowanych przez bolszewizm chrześcijan i zarządzenie publicznych modłów, oraz zapewniamy, że tak, jak nasi ojcowie, oraz cierpiący prześladowanie bracia-męczennicy, stać będziemy na straży prawdziwej wiary rzymsko-katolickiej, zawsze posłuszni rozkazom naszego Najwyższego Pasterza i Wodza — Ojca św.

2. Do rządu polskiego się z usilną prośbą, aby poparł skutecznie dążenia do udzielenia pomocy prześladowanym chrześcijanom w niebezpiecznej doli“.

Żywiołowy protest katolików monachijskich przeciwko prześladowaniu religji w Rosji sowieckiej.

Dnia 17 b. m. w wielkiej sali Loewenbraeu-Keller w Monachjum odbył się olbrzymi wiec protestacyjny przeciwko prześladowaniu religji w Rosji sowieckiej. Napływ wiernych był tak wielki, że jeszcze przed rozpoczęciem obrad musiano zamknąć salę i tuż obok urządzić drugi wiec. W zebraniu wzięli udział kardynał Faulhaber, nuncjusz monachijski i wiele wybitnych osobistości ze świata katolickiego. Przybył rów-

nież prezes ministrów bawarskich, dr. Held. Poseł do Reichstagu Rauch w przemówieniu wstępnem pozdrowił braci rosyjskich, cierpiących prześladowanie z powodu przekonań chrześcijańskich. Następnie prof. dr. Ludwik Berg z Akwizgranu wygłosił odczyt n. t. „Moskwa w walce z Bogiem i ludzkością“.

Zgromadzeni wysłali telegramy do Ojca św. i do rządu Rzeszy, przyczem w depeszy do władz berlińskich musi wywołać w narodzie niemieckim oddźwięk, który nie pozostanie bez wpływu na stosunek obu państw.

Straszliwe okrucieństwa: księży żywcem męczeni przed wykonaniem wyroku śmierci.

Donoszą z Nowego Jorku, że ks. Edmund Walsh, wiceprezydent uniwersytetu w Georgetown, po swym powrocie z podróży do Rosji, podał w wygłoszonej przez siebie konferencji szczegóły o prześladowaniach religijnych w tym kraju wprost serce rozdzierające i pełne zgrozy.

Według ks. Walsha ofiary Sowietów tworzą cały legion. Przytacza on następujące wypadki poszczególne, które dosadnie wykazują wyrafinowane okrucieństwa, niestety bez żadnej wątpliwości prawdziwe:

Arcybiskupowi z Permu najprzód wykłuto oczy, poczem pochowano go żywcem.

Biskup z Belgorod został wrzucony do jamy napełnionej wapnem.

Biskupa juriewskiego osadzono we więzieniu w towarzystwie zwykłych zbrodniarzy, a potem go męczono. Najpierw odcięto mu nos i uszy, wreszcie zabito go pchnięciem bagnetu.

Arcybiskup z Woroneżu został powieszony przed ołtarzem swojej cerkwi. 160 księży z jego diecezji zostało również powieszonych.

Arcybiskup Teofan został utopiony.

Pewien ksiądz z Czeredinu został pozbawiony życia w sposób wprost przerażający: Podczas największej zimy zdjęto z niego ubranie, a potem ciało zlewano wodą, aż się cały nie zamienił w jedną bryłę lodu.

Dr. Walsh rozdał również swym słuchaczom egzemplarze oryginalne „Ateusza“, pisma rozrzuconego w 20 milionach egzemplarzy po całym terytorjum Rosji, a zwłaszcza po szkołach.

Konferencję swą dr. Walsh tak zakończył: Jeżeli to nie zowie się prześladowaniem religijnem, to wtedy to słowo już chyba nie ma żadnego znaczenia.

Te obrazy barbarzyństwa potwierdza i sam lud rosyjski, co ratuje się tysiącami ucieczką do Polski.

Jeden z uciekających opowiada, że kilka dni temu oddział czekistów wtargnął do jego wioski, zwanej Słobódką, i tam spustoszywszy kościoł, powiesił księdza za ręce, rozbierając go zupełnie do naga wśród 10 stopniowego zima. Czekiści naśmiewali się ze swej ofiary, poleca-

jąc mu, by się modlił, to może modlitwa go zagrzeje.

We wiosce pobliskiej czekał ukrzyżowali kapłana przybijając go do ikonostasu, a w innej znów miejscowości wystrzelali wszystkich członków kleru, nie wyjąwszy nawet stróża kościelnego.

Te szczegóły podaje dziennik francuski „La Croix“ z dnia 15 marca 1930 r. Mówią one chyba dostatecznie o prześladowaniu, jakiego oficjalnie wypierają się Sowiety.

Z Rosji sowieckiej.

Manifestacje sowieckie przeciw Stolicy Apostolskiej. Według doniesienia z Moskwy, w dniu 19 bm. w całej Unii sowieckiej zorganizowano sztuczne manifestacje przeciwko Stolicy Apostolskiej i przeciwko wystąpieniu Papieża. W wielu miejscowościach uchwalono rezolucje stwierdzające, że „masy robotnicze z partją komunistyczną na czele będą dążyły do zniszczenia Kościoła katolickiego“.

Według urzędowego doniesienia, poszczególne związki komunistyczne postanowiły urządzić zbiórkę na budowę rosyjskiej eskadry wojskowej, która ma być odpowiedzią dla Piusa XI. Eskadra ma powstać ze składek, zebranych przez związki bezbożników całego świata. Prócz tego międzynaro-

dówka komunistyczna przygotowuje dzień antykościelny, który wyznaczony został na 20 kwietnia w Europie i Ameryce. W dniu tym wszystkie organizacje komunistyczne mają podjąć energiczną propagandę przeciwko Kościołowi. Hasłem dnia ma być walka przeciw Kościołowi i obrona państwa sowieckiego.

Niesłychane okrucieństwa bolszewickie w walce z religją. Wiceprezydent uniwersytetu Georgetown, Homund Walsh, który powrócił z podróży po Rosji, nakreślił wobec przedstawiciela jednej z francuskich agencji prasowych straszliwy obraz okrucieństw bolszewickich w walce z religją. Według jego opowiadań, arcybiskupa z Permu poddano straszliwym torturom a następnie żywcem spalono. Biskupa z tego miasta wrzucono do dołu z niegaszonym wapnem i tak długo trzymano, dopóki nie umarł. Biskup z Jurewa trzymany był przez dłuższy czas w więzieniu razem z pospolicitymi kryminalistami a następnie wydany w ręce kata, który mu obciął nos i uszy i wreszcie zabił pchnięciami bagnetu. Arcybiskup z Woroneża został powieszony na kalnicy własnej świątyni. W samych tylko diecezjach zamordowano przeszło stu duchownych. Z jednego z pośród nich w czasie silnego mrozu zerwano ubranie i tak długo oblewano wodą, dopóki zamienił się w posąg lodowy w najprawdziwszym tego słowa znaczeniu.

Ewangelja na IV niedzielę postu.

Jan 6, 1—15.

Onego czasu Jezus odszedł za morze Galilejskie, które jest Tyberjadzkie. I szła za nim rzesza wielka, iż widzieli znaki, które czynił nad tymi co chorowali. Wszedł tedy Jezus na górę: i siedział tam z uczniami swymi. A była blisko Pascha, dzień święty żydowski. Podniósłszy tedy oczy Jezus i ujrzawszy, iż wielka rzesza idzie do niego, rzekł do Filipa: Skąd kupimy chleba, żeby ci jedli? A mówił to kusząc go: bo on wiedział, co miał czynić. Odpowiedział mu Filip: Za dwieście groszy chleba nie dosyć im będzie, żeby każdy mało co wziął. Rzekł mu jeden z uczniów jego, Andrzej, brat Szymona Piotra: Jest tu jedno pachole, co ma pięć chlebów jęczmiennych i dwie ryby: ale to co jest na tak wielu? Rzekł tedy Jezus: Każcie ludziom usiąść. A było trawy wiele na miejscu. A tak usiadło mężów w liczbie jakoby pięć tysięcy. Wziął tedy Jezus chleby: a dzięki uczyniwszy, rozdał siedzącym, także i z ryb, ile chcieli. A gdy się najedli, rzekł uczniom swoim: Zbierzcie, które zbyły ułamki, aby nie zginęły. Zebrali tedy i napełnili

dwanaście koszyków ułamków z pięciorga chleba jęczmiennego, które zbywały tym, co jedli. Oni tedy ludzie ujrzawszy cud, który Jezus uczynił, mówili: Iż ten jest prawdziwie Prorok, który miał przyjść na świat. Wtedy Jezus poznawszy, iż mieli przyjść aby go porwali i uczynili królem, odszedł znowu sam jeden na górę.

Nie uciekać przed błogosławieństwem Bożem.

Chociaż Ewangelje niedzielne w ciągu roku opowiadają nam o licznych cudach P. Jezusa, to jednak nigdzie nie występuje przed nami świat cudów Nowego Testamentu z takim majestatem, jak w szóstym rozdziale Jana, gdzie opowiedziane jest cudowne rozmnożenie chleba. Zanim Ewangelja zacznie opowiadać, pozwala nam ogarnąć wzrokiem tysiące ludzi, których wyprowadziła z domu, od warstata na pustynię wdzięczność i uwielbienie dla wielkiego dobroczyńcy. I tuż przed zakończeniem okazuje nam na szczycie góry samotnego Modlącego, który przed wzburzonymi falami ich zachwyty Jego cudem schronił się, jak uciekinier. Ale w międzyczasie opowiada o cudownym pobłogosławieniu chleba przez Jezusa, które stworzyło rozmnożenie w tysiące.

Zamknięcie ostatnich świątyń w mieście Orle. Moskiewska „Prawda“ donosi z triumfem że w mieście Orle zamknięto ostatnie 24 świątynie. W ten sposób Orzeł jest pierwszym wielkim miastem w Unji sowieckiej, w którym niema już ani jednej otwartej świątyni żadnej religii.

Bolszewicy obrońcami uciśnionej Cerkwi prawosławnej w Polsce. W odpowiedzi na znane powszechnie wystąpienie Papieża w sprawie prześladowań religijnych w Rosji bolszewicy zamieścili małą wzmiankę w „Prawdzie“ z dn. 9-go bm., donosząc o wielkich prześladowaniach prawosławia przez katolików szczególnie w Polsce. Ciekawą jest ta wzmianka z dwóch względów: 1) że podaje kłamliwe w najwyższym stopniu informacje (np. zamknięcie przez rząd polski pięciu cerkwi (gdzie?), 2) że bolszewicy nie mają rzeczowych argumentów na odparcie zarzutów, stawianych im przez kulturalne społeczeństwa Europy, więc piszą kłamstwa o zamykaniu cerkwi prawosławnych, o tem, jakoby Kościół katolicki ma odebrać 750 cerkwi, o organizowaniu wojny krzyżowej.

Zabawne jest to występowanie bolszewików w obronie „uciśnionych“ wiernych prawosławnych, bolszewików, którzy tysiące kapłanów i świeckich torturują na wyspach Sołowieckich i w więzieniach, którzy nie wahali się rozstrzelać tysiące niewinnych, którzy na każdym kroku

chcą zdeptać wszystko, co wychodzi z zasad kultury chrześcijańskiej — oni bronią dziś interesów prawosławia w Polsce!

Nowy katechizm.

Kardynał Piotr Gasparri przygotowuje wydanie nowego katechizmu, do którego, według doniesienia „El Debate“, zbiera materiał już od szeregu lat. Przy opracowaniu tego katechizmu były sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej posługuje się tą samą metodą, jaką stosował przy pracy nad nowym kodeksem prawa kanonicznego. Wysłał on projekty do wszystkich kardynałów, biskupów, przełożonych zakonnych i fakultetów teologicznych z prośbą o wyrażenie opinii i na podstawie uzyskanych w ten sposób poprawek i uzupełnień przygotował nowy projekt. Ostateczna redakcja tekstu sporządzona będzie przez specjalną komisję, która znajduje się w stałym kontakcie z Ojcem św. Wydanie oryginalne napisane będzie w języku łacińskim i obejmie trzy części: 1) Zasadnicze elementy nauki wiary w formie 30 pytań i odpowiedzi (dla dzieci). 2) Wykład całokształtu nauki wiary, przeznaczony dla dorosłych (również w formie pytań i odpowiedzi). 3. Szczegółowy wykład dogmatyki katolickiej w związku z objaśnieniami kwestyj apologetycznych i liturgicznych.

Dla ludzi nie był ten cud niczem więcej, jak tylko „cudem“, rozrzutnem przełamaniem z miłości twardego prawa dnia codziennego: „Kto nie pracuje, ten jeść nie powinien“ (2 Tes. 3, 10). Dla Zbawiciela był czemś więcej. Miał być dla Niego pedagogicznym środkiem bogatej w skutki zapowiedzi innego, niebieskiego chleba: Najświętszego Sakramentu. Cud natury musiał służyć cudowi nadnatury i łaski. Cudowny świat nasyconych zmysłów miał im uprzyścić wzniosły świat cudów wiary eucharystycznej. Ta wychowawcza metoda naszego Mistrza dodaje nam dzisiaj odwagi, ażeby i nasze rozważanie o chrześcijańskim ideale małżeństwa odprawić pod znakiem cudownego rozmnożenia chleba.

Małżeństwo istnieje dla podtrzymania i rozmnożenia życia. Objawem tego jest błogosławieństwo w dzieciach. Sprawa chleba znaczną tu odgrywa rolę. Ale dziwna rzecz! O brak chleba dla dzieci boją się nie biedniejsi, lecz zamożniejsi.

Oj nie o brak chleba chodzi przy licznym potomstwie, lecz o wygodę. Chleb, wychowanie jest tylko pozorem, pretekstem. Bo dziwna rzecz! Z ludzi, mających te same

pobory, jedni wychowują należycie, nawet bardzo ładnie wcale liczną gromadkę dzieci, a nawet dojdą do własnego domu, drudzy ani dzieci nie mogą wychować, ani wyżyć bez długów. Mamy ich w każdej warstwie. I im która warstwa jest zdrowsza moralnie, tem więcej okazuje żywotności rodzinnej i gospodarczej. Czemu to się dzieje? Jedni bawią się, drudzy żyją skromnie i nie skąpo, nie nędznie, owszem zdrowo, wygodnie, ale po prostu. Nie cieszy się takim ojcem żaden lokal, ani przygodni towarzysze, którzy czekają na „honorowych“ ale nierozumnych, by im fundowali.

Ani natura, ani tem bardziej Bóg nie pozwoli na lekceważenie swych praw. Dane są one dla dobra ludzi i bieda ludziom, biada każdemu społeczeństwu, które zajdzie na drogi lęku przed dziećmi. Niema tak potężnego państwa, tak silnego narodu, któregoby taki lęk nie zgubił.

A gdzież dusza i odpowiedzialność przed Bogiem za nadużywanie sakramentu małżeństwa? Jakaż będzie jej wieczność? Bojaźń Boża początkiem mądrości! Amen.

Z świata katolickiego.

Generalna Komunja św. 11.000 katolickich studentów francuskich. Członkowie francuskiej federacji studentów katolickich w liczbie 11.000 porozumiewszy się ze swymi kapelanami i innymi stowarzyszeniami katolickimi, w dniu 19 marca przystąpili do wspólnej Komunii św., łącząc się w modlitwie z Ojcem św. i prosząc Boga o położenie kresu straszliwemu prześladowaniu religii w Rosji sowieckiej. Studenci paryscy zgodnie z życzeniem kardynała Verdier, skierowaniem do wszystkich wiernych stolicy, przyjęli Komunię św. w tym dniu w bazylice Sacré-Coeur na Montmartre.

Odnaczenia papieskie dla polityków pruskich. Centrowa „Germania“ donosi z Rzymu, że ostatni numer „Acta Apostolicae Sedis“ zawiera szereg odnaczeń papieskich dla polityków niemieckich, którzy szczególnie zasłużyli się dla sprawy konkordatu z Prusami. Stolica Apostolska — pisze „Germania“ — wykazuje w ten sposób, jak wielkie znaczenie przywiązuje do tego konkordatu i jak wysoko ceni zasługi tych, którzy współdziałali w pracy nad dziełem tem. M. in. odznaczony został były kanclerz Rzeszy i przewodniczący partii centrowej, dr. Marks, który otrzymał wielki krzyż orderu Piusa. Wielkimi krzyżami orderu Grzegorza obdarzeni zostali m. in. minister poczt Rzeszy, dr. Schaetzel, oraz ministrowie pruscy Hirtsiefer, Steiger oraz Schmidt.

Protestanci amerykańscy o konieczności wspólnego frontu przeciwko ateizmowi. Donoszą z New Jorku, że zwierzchnik episkopalnego kościoła protestanckiego w Stanach Zjednoczonych, biskup dr. Manning, w jednym z kazań w katedrze św. Jana powiedział, że nadszedł „jeden z największych kryzysów w historii chrześcijaństwa“. Protestanci muszą dać świadectwo Piusowi XI, który pierwszy zaprotestował przeciwko prześladowaniom religii w Rosji sowieckiej. Musi powstać front katolików i protestantów przeciwko ateizmowi, który przenika z Rosji.

Zastosowanie zasad Encykliki do wychowania młodzieży włoskiej. Zarząd del'Opera Nazionale Balilla wydał wyraźne rozporządzenie wszystkim komitetom prowincjonalnym, by w oddziałach żeńskich (Piccole et Giorani Italiane) wychowanie fizyczne „było trzymane zdala od celów atletycznych i nadmiaru sportowego, lecz było jedynie zwrócone w kierunku zdrowotnym, unikając wszystkiego, co może stwarzać „szampionów“. Wychowaniu fizycznemu ma się dać jaknajszerszy rozwój, by wzbudzić obowiązek nie zaniedbywania go, lecz, przeciwnie, by się stało przyzwyczajeniem dla kobiet“.

Korzyść, wynikająca z wychowania fizycznego, jest widoczna, bo chodzi o przygotowanie sumienia przyszłych matek, by się interesowały rozwojem fizycznym, nie uważając go za niepotrzebne niebezpieczeństwo, tak, jak się to dawniej czyniło, lecz było niezbędną rzeczą i obowiązkiem tak względem siebie samego jak i względem narodu.

„Osservatore Romano“ tłumaczy to rozporządzenie, mówiąc, że uszlachetnia ono zastosowanie zasad podstawowych chrześcijańskich w dziedzinie bardzo delikatnej wychowania publicznego i że zupełnie uzgadnia słusne troski względem zdrowia i rozwoju fizycznego kobiety, oraz daje porękę ochrony jej skromności i wdzięku. Dziennik watykański kończy, mówiąc, że tem samem Opera Nazionale Balilla zasługuje na szczerą wdzięczność rodzin włoskich.

Rabin nowojorski o Encyklice Piusa XI. o wychowaniu. I rabini umieją ocenić encyklikę Ojca św. Piusa XI. o wychowaniu chrześcijańskim. Oto jeden z nich, znany i wykształcony dr. Jacob Katz, przełożony synagogi Montefiore w Bronx N. Y. pochwalił to ważne orędzie Papieża, omawiające podstawy wychowania i szkoły.

„Każdy rozumny człowiek — mówił rabin w swem kazaniu do Żydów — musi się zgodzić z encykliką papieską. Ogłoszony niedawno pełny tekst tego wspaniałego dokumentu odsłania wielkość serca Papieża, dojrzałość jego myśli i wzniosłe pojęcie misji nauczyciela religii. Któż nie zgodzi się z nim, gdy wytyka błędy nowoczesnego wykształcenia i nowoczesnego życia? Oby encyklika ta stała się natchnieniem dla katolików a Żydów pobudziła do wychowania młodzieży w religii żydowskiej“.

Międzynarodowy sekretariat misyjny studentów katolickich. Uniwersytet katolicki we Fryburgu zorganizował prowizoryczny sekretariat misyjny przy Międzynarodowej Federacji Studentów Katolickich „Pax Romana“, który, zachowując całkowitą odrębność, będzie pracował w łączności z sekretariatem generalnym „Pax Romana“.

Pierwszem zadaniem, jakie wytknął sobie sekretariat misyjny, jest pozyskanie współpracy istniejących już wielkich stowarzyszeń misyjnych młodzieży akademickiej, a więc „Aucam“ w Belgji, „Akademischer Missionsbund“ w Niemczech, „Catholic Students Mission Crusade“ w Stanach Zjednoczonych i in. Nowoorganizowany sekretariat fryburski będzie pośrednikiem w dostarczaniu informacji międzynarodowych, przeznaczonych dla katolickich stowarzyszeń studenckich poszczególnych krajów i dotyczących tego wszystkiego, co w zakresie misyj katolickich może interesować młodzież akademicką. Dyrektorem tej nowej placówki misyjnej jest prof. Rossel z kolegum św. Michała we Fryburgu w Szwajcarii.

Katolicy na uniwersytecie Harvard'a w Stanach Zjednoczonych. Na słynnym uniwersytecie Harvard'a w Cambridge Massachusetts), Stany Zjednoczone) katolicy stanowią trzecią część ogólnej liczby studentów. Jest tam 968 studentów prote-

stantów, należących do 50 sekt, 735 żydów i 695 katolików.

List kardynała - arcybiskupa z Mechlina w Belgji do redakcji angielskiego dziennika „Morning Post“. Arcybiskup z Mechlina w Belgji, kardynał van Roey, wystosował do redakcji angielskiego dziennika „Morning Post“ list, w którym pisze m. in.:

„Gratulujemy serdecznie narodowi angielskiemu, że bierze tak czynny udział w akcji przeciwko prześladowaniu chrześcijan w Rosji, akcji, która, miejmy nadzieję, wkrótce stanie się akcją światową przeciwko największemu złu naszych czasów“.

Wychowanie religijne młodzieży we Włoszech. Niedawno wydany został rozkaz dzienny partii faszystowskiej, regulujący wychowanie religijne i opiekę duchową młodzieży, należącej do organizacji dla młodzieży:

1. Każda kohorta awangardystów ma swego kapelana, wyznaczanego przez władzę duchowną. Zebrania awangardystów w niedzielę i święta nie mogą się odbywać przed godziną 10-tą rano. Awangwardziści, uczęszczający do szkół średnich, pobierają naukę religii w swych szkołach.

2. Także każdy legion Balillas ma wyznaczonego przez władzę kościelną kapelana, który dba o potrzeby duchowe młodzieży, należącej do tego związku. Młodzież, która nie uczęszcza do szkół średnich, podlega w dziedzinie wychowania duchowego właściwemu proboszczowi.

Niemiecka młodzież katolicka a film antypolski. Podawaliśmy już wiadomość, że w programie kursu katolickiej młodzieży niemieckiej w Nysie został umieszczony film „Land unterm Kreutz“.

Na interwencję w tej sprawie Zjednoczenie Młodzieży Polskiej otrzymało od centrali katolickiej młodzieży niemieckiej w Düsseldorfie list, że film ten istotnie znalazł się w programie, ale jedynie wskutek nieporozumienia, gdyż tendencja filmu nie była znana centrali. Po wyjaśnieniu sprawy przez Zjednoczenie Młodzieży Polskiej centrala düsseldorfska usunęła z programu wspomniany film, tak, że nie będzie wyświetlany.

Chętnie umieszczamy to wyjaśnienie, gdyż świadczy ono, że centrala düsseldorfska wobec filmu antypolskiego zajęła stanowisko, podyktowane wysokim poczuciem sprawiedliwości, a odpowiadające poważnej organizacji szczerze katolickiej.

Z całej Polski.

Nietakt „Polonji“. „Polonja“ katowicka wystąpiła w szeregu numerów, powołując się na przepisy prawa kanonicznego, przeciwko odprawianiu Mszy św. na intencję marsz. Piłsudskie-

go, jako rzekomo należącemu do Kościoła protestanckiego.

W danym wypadku „Polonja“ się myli, a z drugiej strony, jako pismo katolickie powinna pamiętać, że cechą dobrego katolika jest posłuszeństwo i szacunek dla Ks. Biskupa, który od „Polonji“ nie ma potrzeby brać lekcji katolicyzmu.

Komitety opieki nad uciekinierami. JE. Ks. Biskup Szelażek wydał rozporządzenie do proboszczów, których parafje znajdują się nad granicą bolszewicką, aby potworzono komitety, mające na celu zaopiekowania się uciekinierami z bolszewji bez różnicy narodowości i wyznania. Ponadto Ks. Biskup w bieżącym tygodniu odwiedzie osobiście znaczniejsze punkty granicy bolszewickiej, gdzie jest większe skupienie uciekinierów.

Nabożeństwa żałobne za kapłanów-ofiar bolszewizmu. JE. Ks. Biskup Szelażek zarządził, aby wszyscy kapłani diecezji łuckiej, jako niegdyś zespolonej z diecezją żytomierską, odprawili po jednej Mszy św. za dusze śp. Księży Kuczyńskiego, Bienieckiego i M. Sokołowskiego.

O nowe groby zasłużonych w Krakowie. Komitet odnowienia kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie pod egidą JE. Księcia Metropoliry Sapiehy zamieniony w specjalne zalegalizowane stowarzyszenie, w odezwie wydanej w tych dniach do społeczeństwa, powiada m. in., co następuje: „Należy mieć na uwadze, że kościół św. Piotra i Pawła może być powołany do nowej, jeszcze ważniejszej roli. Groby kościoła na Skałce są przepańnione, zaś podziemia kościoła św. Piotra, w których spoczywa już ks. Piotr Skarga, biskup Trzebicki i inni, nadaje się ze wszech miar do tego, aby, kontynuując ideę składania tą drogą hołdu znakomitym zmarłym obywatelom, w tym kościele uczcić ich dalszymi grobami zasłużonych“.

Myśl powyższa spotyka się z uznaniem coraz liczniejszych sfer społeczeństwa tem bardziej, że jest ona aktualna nie tylko ze względu na potrzebę opieki nad tym wspaniałym zabytkiem, lecz także ze względu na poruszoną niedawno przez komitet Chyrowski sprawę beatyfikacji ks. Skargi.

Projekt uruchomienia pierwszej szkoły bezreligijnej świeckiej w Polsce. Organizacja bezbożników w Polsce „Polski Związek Myśli Wolnej“ przystąpił do zorganizowania spółdzielni szkolnej, której celem będzie otwarcie pierwszej szkoły antyreligijnej w Polsce. Szkoła ta według projektów będzie „wzorem dla innych szkół tego typu“. Spółdzielnia szkolna oparta będzie na trzech grupach udziałowców: pierwszą stanowić będzie Polski Związek Myśli Wolnej, drugą nauczycielstwo, układające w szkole, a trzecią rodzice uczniów.

Statut spółdzielni oddany został do zalegalizowania. Spółdzielnia projektuje nabyć na ten cel

jedną ze szkół prywatnych w Warszawie. Projekt powyższy bezbożników polskich sprzeciwia się Konstytucji, która głosi, że w szkołach prywatnych i państwowych dla młodzieży do lat 18-tu nauka religii jest obowiązkowa.

Nowe pismo katolickie w diecezji kieleckiej. Komisja Akcji katolickiej w diecezji kieleckiej, której zadaniem jest okazywać pomoc kapłanom i wskazywać środki, a także sposoby krzewienia zasad chrześcijańskich, postanowiła przystąpić do wydawania pisma ludowego, bezpartyjnego, religijno - społeczno - oświatowego. Pierwszy numer pisma ukaże się już w marcu p. n. „Gazeta Tygodniowa“.

Uczczenie pamięci Ks. Arcyb. Cieplaka w Ameryce. Staraniem Towarzystwa im. ś. p. Ks. Arcybiskupa Cieplaka w Chicago powstał komitet obywatelski, celem uczczenia pamięci tego biskupa-męczennika, zgasłego tak niespodziewanie wśród wychodźstwa w Ameryce. W czwartą rocznicę jego śmierci odbyło się nabożeństwo żałobne w kościele największej polskiej parafji w Chicago św. Trójcy, odprawione przez ks. Sztuczko. Wieczorem zaś tegoż dnia odbyła się na sali Zjednoczenia P. R. K. uroczysta akademja, na której wygłoszono szereg przemówień i wykonano podniosły program muzyczny.

Akcja antypojedynkowa. Szósta rezolucja IX-ego Zjazdu katolickiego, zorganizowanego przez Ligę Katolicką w archidiecezjach Gnieźnieńskiej i Poznańskiej, odzywa się w sprawie pojedynku, jak następuje: „Zwłaszcza zaś przypominamy wszystkie dawniejsze rezolucje, uchwalone przez organizacje katolickie przeciw pojedynkowi, jako sposobowi przeprowadzania zatargów o obrazę czci, sprzeciwiającemu się prawu Bożemu i kościelnemu. Katolickie organizacje wzywamy, by zaprowadziły załatwianie tego rodzaju spraw w sposób poważny i uzgodniony z duchem Kościoła i z kulturą XX wieku“.

W wykonaniu tej rezolucji zarząd główny Ligi katolickiej Gniezno-Poznań powołał do życia specjalny wydział, do którego należą: pp. komandor Miecz. Chłapowski, prof. Un. Pozn. dr. Z. Lisowski, dr. Stefan Piechocki, prof. Un. Pozn. Jan Rutkowski, prezes Związku Sodalicyj Marjańskich dr. C. Rydlewski, pułk. Bron. Sikorski, a z ramienia zarządu głównego Ligi — prez. prof. dr. Gantkowski i sekretarz generalny ks. Józef Prądyński. Zaproszony do wydziału p. S. Robiński z Poznania nie mógł dla nawału innych zajęć przyjąć współpracy.

Po przeprowadzeniu wstępnych prac odbyła się pierwsza konferencja wydziału, która ustaliła metody pracy i podział jej między poszczególne członków.

Katolicki dzień wychodźstwa polskiego w Paryżu. Z inicjatywy Komitetu Polskich Towarzystw Katolickich przy kościele polskim w Paryżu, jak i polskiej Drużyny Harcerskiej, odbył się w Paryżu dnia 16 b. m. „Dzień katolicki“. Stał się on prawdziwą manifestacją uczuć katolickich wychodźstwa polskiego, zamieszkałego w

Paryżu i okolicy, i dowiódł ponownie, że emigracja polska, mimo liczne zakusy na jej zasady katolickie i mimo otoczenia, które nie zawsze służy najlepszym przykładem, jest i pozostanie wierna ideałom katolickim.

Wieści o Polakach w Ameryce.

Polacy amerykańscy na Kongres Eucharystyczny do Poznania. Dnia 23 maja rb. wyrusza z New Jorku do Polski na pierwszy krajowy Kongres Eucharystyczny w Poznaniu liczna wycieczka naszych rodaków z Ameryki. Na czele jedzie JE. Ks. Biskup Plagens, polski biskup sufragan z Detroit. Władze polskie zwolniły wycieczkowiczów od opłat za wizy i za paszporty. Wycieczka zwiedzi wszystkie większe miasta Polski.

Akcja Centrali polsko-katolickich organizacji w Ameryce. Powstała kilka tygodni temu Centrala polsko-katolickich organizacji w Ameryce odbyła w tych dniach drugi swój zjazd konstytucyjny w Cleveland. Przeprowadzono na nim szereg aktualnych uchwał oraz wybrano stały zarząd na dwa lata. Prezesem został p. J. Olejniczak, prezes Zjednoczenia pol.-ryzm.-kat., wiceprezesami pp. Domachowski, z Milwaukee, S. Chaster z Buffalo i p. Jabłońska z Cleveland, sekretarzem p. Soska z Chicago, skarbnikiem p. Różycki z Detroit, kapelanem ks. Domachowski z Detroit. Poza tem postanowiono prosić na honorowych kapelanów XX. Biskupów Rhodego ze Stevens Point i Plagensa z Detroit.

Główne biuro Centrali mieści się w Chicago. Następny zjazd dyrektorjatu odbędzie się w końcu lipca rb. Osiem organizacji, obecnych na zjeździe, złożyło tymczasowo na zapoczątkowanie akcji sumę 5000 dol. Powzięto uchwałę, iż do Centrali jako jej członek może przystąpić każda polska parafja.

Rozmaitości.

Przeniesienie kamienia węgielnego polskiego seminarjum w Ameryce. W Detroit przystąpiono do burzenia murów gmachu, który kilkanaście lat temu służył za schronienie dla pierwszego seminarjum polskiego w Ameryce i w którym zmarł jego założyciel śp. ks. Dąbrowski. W związku z tem odbyła się uroczystość przeniesienia kamienia węgielnego ze starego gmachu do nowych budowli, które obecnie mieszczą seminarjum polskie, w okolicy Detroit — w Orchard Lake, Mich. Wzięli w niej udział oprócz licznych tłumów Polonji amerykańskiej również profesorowie seminarjum z weteranem dawnego seminarjum, profesorem Piątkowskim.

Nowe obszerne seminarjum powstało dzięki ofiarności wychodźstwa.

Odnaczenie papieskie dla dwóch katolickich poetów hinduskich. Niedawno odnaczenie papieskie otrzymali słynni w swojej ojczyźnie katolicycy poeci hinduscy Cheryan Mappilla i Se-

bastjan Edamaratu, których główne utwory zostały przedłożone Papieżowi. Ojciec św. przesłał im medale oraz list napisany w bardzo serdecznych słowach.

Międzynarodowy kongres masoński w roku 1930. Wydział międzynarodowej ligi wolnomularskiej powziął decyzję, na mocy której najbliższy międzynarod. kongres masoński w okresie od 21 do 24 sierpnia rb. odbędzie się w Genewie. Genewa ma, jak wiadomo, dla ruchu masońskiego szczególne znaczenie, ponieważ w mieście tem istnieje masońska centrala światowa, a przed dwoma laty założono tam specjalną lożę dla delegatów i dziennikarzy Ligi Narodów. Loża ta rozwija energiczną działalność i pozyskała znaczny wpływ na rozwój wolnomularstwa francuskiego.

Ciekawe, że wznowiona w roku zeszłym niemiecka loża „Goethe“ w Paryżu pracuje według rytuału wiedeńskiego, co świadczy o wielkim wpływie wielkiej loży Wiednia na międzynarodowy ruch masoński.

KRONIKA LWOWSKA.

KALENDARZ KOŚCIELNY.

MARZEC — KWIECIEŃ 1930.

30	N	E. 4 Środop.	16	F. 4 Post.
31	P	Balbiny	18	Kiryła
1	W	Hugona	19	Chryzanta
2	S	Franciszka	20	Prep. Otec.
3	C	Ryszarda	21	Jakowa
4	P	Izydora	22	Wasyłja
5	S	Wincentego	23	Nikona

Rekolekcje parafjalne w kościele OO. Bernardynów rozpoczną się w poniedziałek 31 marca b. r. o godz. $\frac{1}{2}$ 7 wieczorem i trwać będą aż do niedzieli rano. Codziennie o godz. $\frac{1}{2}$ 7 wieczór cząstka Różańca i nauka rekolekcyjna.

W sobotę o godz. 4 po południu spowiedź św., a w niedzielę 6 kwietnia o godz. 7 rano Generalna Komunia św. i zakończenie rekolekcji.

Rekolekcje w kościele św. Antoniego tylko dla mężczyzn od 6—13 kwietnia codziennie z niezporymi i różańcem o godz. 6:30; w kościele OO. Franciszkanów tylko dla niewiast; zaś w kościele OO. Zmartwychwstańców dla wszystkich.

Rekolekcje parafjalne w kościele św. Marii Magdaleny. W poniedziałek, dnia 31 marca b. r. rozpoczynają się rekolekcje parafjalne. Codziennie o godz. 6 wiecz. krótkie niezpory z błogostaw. Najśw. Sakramentu.

W sobotę spowiedź o godz. 3:30.

W niedzielę o godz. 8 Generalna Komunia św.

Parafia Bożego Ciała (OO. Dominikanów). Rekolekcje od dnia 31 marca do 6 kwietnia b. r. włącznie. Początek dnia 31 marca o godz. 6:45 wieczorem. Nauka codziennie o godz. 7 wieczór. Dnia 5 kwietnia od godz. 4 popoł. spowiedź św. Zakończenie dnia 6 kwietnia rano o godz. 7 prymaria podczas której Komunia św. generalna.

Liga Parafjalna przy kościele św. Antoniego we Lwowie utworzyła dla członków Ligi i Parafjan Spółdzielnię pożyczkową. Udział

wynosi 20 zł. i może być spłacony w ratach dogodnych. Odpowiedzialność jednokrotna. Spółdzielnia przyjmować będzie najdrobniejsze oszczędności na książeczki. Z kredytu spółdzielni, będą mogli korzystać kupcy, przemysłowcy i inni członkowie, którzy zapiszą się do spółdzielni i do ligi. Liga parafjalna zachęca wszystkich parafjan do zapisywania się do spółdzielni pożyczkowej; biura spółdzielni otwarte są w poniedziałki i czwartki każdego tygodnia, od godz. 5 do 6 wieczorem w biurze Ligi (Urząd parafjalny I p.). Najmniejsza stała miesięczna wkładka do Ligi wynosi 20 groszy.

Zapowiedzi.

Od 17/III do 24/III 1930.

(Przedruk wzbroniony).

W parafji św. Andrzeja (OO. Bernardynów). 1) Stanisław Monasterski, Kochanowskiego 119 i Władysława Morawska, Kochanowskiego 119. — 2) Aleksander Brechowski, Supińskiego 28 i Janina Pelczar, Batorego 22. 3) Władysław Polaszek, św. Mikołaja 18 i Emilja Bednar, Ochronek 6. — 4) Karol Sługocki, Bielosko i Józefa Marjasz, Zielona 107.

W parafji św. Antoniego. Gerlach Ludwik, Leśna 19 i Marja Bieniasz, Leśna 19.

W parafji św. Mikołaja. 1) Władysław Schindler, Krasieńskiego i Jadwiga Kirchmajer, Warszawa, parafja Zbawiciela. — 2) Franciszek Pilecki, Snopkowska 39 i Helena Pilat, Tarnowskiego 91. — 3) Grzegorz Balas, Podwale 6 i Anastazja Daniłow, Pełczyńska 27. — 4) Dr. Karol Spett, Warszawa, ul. Puławska i Dr. Stanisława Janczyszyn, Tarnowskiego 72. — 5) Władysław Polaszek, św. Mikołaja 18 i Emilja Bednar, Ochronek 6. — 6) Karol Sługocki, Bielosko i Józefa Marjasz, Zielona 107. — 7) Aleksander Rzechowski, Supińskiego 28 i Janina Pelczar, Batorego 22.

W parafji św. Elżbiety. 1) Panz Ludwik i Olga Dolnicka, Gródecka 131. — 2) Lerach Edward i Jadwiga Grygiel, Bogdanówka 18. — 3) Hejda Władysław i Bronisława Mazur, Bilińskich 3.

W parafji św. Anny. 1) Władysław Stypuła i Rozena Podhajska. — 2) Edward Lewicki i Marja Kochańska.

W parafji św. Marii Magdaleny. 1) Załuski Witold, Murarska 83 i Strzyczewicz Stefanja, Długosza 26. — 2) Gentyman Bernard, Matejki 8 i Białowas Julia, Ziemiałkowskiego 8. — 3) Lerach Edward, Bogdanówka i Grygiel Jadwiga, Listopada 77. — 4) Dr. Mendys Michał, Sniadeckich 8 i Dr. Frenkel Janina, Kopernika 42. — 5) Nosal Tadeusz, Pohulanka i Boczuła Julia, Wulka 20. — 6) Malec Marjan, Lenartowicza 10 i Kania Helena, Bartosza Głowackiego 7.

KRONIKA STRYJSKA.

Rekolekcje wielkopostne w kościele parafjalnym obrz. łac. w Stryju odbędą się w r. b. od 6 do 12 kwietnia. Nauka wstępna w czasie nabożeństwa pasyjnego o godz. 4 $\frac{1}{2}$, a następne codziennie o godz. 4-ej dla kobiet, o godz. 7-ej dla mężczyzn. W niedzielę o godz. 7-ej rano wspólna Komunia św.

Liga katolicka parafji o. ł. stryjskiej zaprasza członków Ligi na zebranie, które odbędzie się w sali Sokoła dnia 2 kwietnia b. r. o godz. 7-ej wieczorem.

Zapowiedzi od 23 marca do 6 kwietnia 1930: Szumilak Antoni, urodz. w Chocimiu i Rozalja Koszów, urodz. w Rozwadowie.